SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 253/06-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania z 1. novembra 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2006 doručená sťažnosť J. K. (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len

„okresný súd“) v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania v jeho právoplatným rozsudkom skončenej trestnej veci.

Sťažovateľ podal 1. novembra 2004 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy trestného konania. Na základe výzvy okresného súdu sťažovateľ doplnil v decembri 2004 svoj návrh o požadované údaje.

Podaním z 21. apríla 2005 sťažovateľ žiadal okresný súd o oznámenie, prečo sa vo veci jeho návrhu nekoná. Pretože na toto podanie nedostal odpoveď, podal 1. augusta 2005 sťažnosť proti nečinnosti okresného súdu na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré ho 8. februára 2006 upovedomilo o jej odstúpení okresnému súdu.

Dňa 20. februára 2006 došlo sťažovateľovi vyrozumenie okresného súdu o prešetrení jeho sťažnosti, v ktorom sa uvádza, že *„... súd vo veci nekoná s odôvodnením, že Ministerstvo spravodlivosti prevzalo spis 7. 12. 2004 a doposiaľ ho nevrátili. Ale že bol daný príkaz asistentke súdu, aby urgovala Ministerstvo spravodlivosti o navrátenie spisu a že po jeho príchode bude stanovený termín pojednávania“*.

Pretože okresný súd vo veci návrhu sťažovateľa nekoná, považuje sťažovateľ jeho nečinnosť za zbytočné prieťahy *„... s úmyslom sťažiť, dokázať, resp. preukázať dôveryhodné dôkazy - svedecké výpovede, ktorými chcem dokázať svoju nevinu“*. Zároveň takýto postup okresného súdu sťažovateľ označuje za hrubé porušenie jeho ľudských práv, ktoré mu ako občanovi Slovenskej republiky prináležia podľa ústavy.

Sťažovateľ taktiež žiada, aby mu ústavný súd priznal *„odškodné v zmysle zákona a vo výške, ktorú rozhodne Ústavný súd po prijatí sťažnosti“*.

Napokon sťažovateľ žiada, aby mu bol ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti ustanovený právny zástupca, keďže vzhľadom na prebiehajúci výkon trestu odňatia slobody nemá finančné prostriedky na zaplatenie odmeny za poskytnutie právnych služieb.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že nečinnosťou okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na povolenie obnovy konania z 1. novembra 2004 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy má každý právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prieťahov (...).

Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05, III. ÚS 81/05).

Účel označených práv v trestnom konaní pred súdom možno definovať aj ako potrebu, aby stav právnej neistoty osoby obžalovanej z trestného činu, o vine ktorej má rozhodnúť súd, bol odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím v primeranej lehote.

Pri obnove konania podľa Trestného poriadku môže byť toto právo porušené v zásade len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania.

V konaní o návrhu na obnovu konania - v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania - nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci (t. j. o vine sťažovateľa, resp. o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu) a o odstránenie stavu jeho právnej neistoty právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej (obdobne napr. I. ÚS 63/05).

Takéto rozhodnutie (ktorého sa týka označené základné právo sťažovateľa) bolo totiž už vydané v pôvodnom konaní, ktoré sa, ako to vyplýva zo sťažnosti, skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, čo v zmysle § 393 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota sťažovateľa bola odstránená právoplatným (sťažovateľom bližšie neoznačeným) odsudzujúcim rozsudkom.

Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, odpadne len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď

by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokoval. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (mutatis mutandis III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04, III. ÚS 18/05, I. ÚS 63/05).

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v predmetnom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol kvalifikovať ako porušenie označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ani o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006